

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар тира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

Број: 01-02-03-13- 324/13

Р: 03/03; 06/03

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА
Одјељења за здравство и остале услуге
за период 1. јануар – 31. децембар 2012. године**

Брчко, јула 2013. године

САДРЖАЈ

<u>НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ</u>	3
<u>РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА</u>	6
<u>1. УВОД</u>	8
<u>2. ОПШТИ ДИО</u>	8
<u>3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ</u>	9
<u>4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРЕПОРУКА РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ЗА 2011. ГОДИНУ</u>	9
<u>5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	10
<u>5.1 РУКОВОДСТВО И СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА</u>	10
<u>5.2. ОБАВЉАЊЕ ЗАКОНОМ УТВРЂЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ</u>	11
<u>5.3. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВРШЕЊЕ ТЕКУЋИХ ИЗДАТАКА</u>	11
<u>5.3.1. Издаци за бруто плате и накнаде запосленима</u>	12
<u>5.3.2. Издаци за набавку материјала и ситног инвентара</u>	12
<u>5.3.3. Уговорене услуге</u>	13
<u>5.3.4. Грантови</u>	14
<u>5.4. ОСТВАРЕЊЕ ПРИХОДА ОДЈЕЉЕЊА</u>	15
<u>5.5. ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВРШЕЊЕ КАПИТАЛНОГ БУЏЕТА</u>	16
<u>6. КОМЕНТАР</u>	18
<u>7. ПРИЛОЗИ ИЗВЈЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ</u>	19

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

ШЕФУ ОДЈЕЉЕЊА ЗА ЗДРАВСТВО И ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

Анђи Николић

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију финансијског пословања Одјељења за здравство и остале услуге Владе Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Одјељење) за период од 1. јануара до 31. децембра 2012. године (достављеног извјештаја о извршењу буџета за годину која се завршава на дан 31. 12. 2012. године и других законских и подзаконских аката), те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства

Руководство је одговорно за финансијско пословање Одјељења у складу са законским прописима, програмом рада и одобреним позицијама буџета, као и усклађеност цјелокупног пословања с важећим законским и другим релевантним прописима. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање комплетног и ефикасног система интерних контрола за све процесе рада у Одјељењу, те спровођење административних процедура са циљем подизања квалитета пословања и управљања у Одјељењу.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о спроведеној ревизији финансијског пословања. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 40/08) и Међународним стандардима врховних ревизијских институција – ISSAI (“Службени гласник Брчко дистрикта БиХ” број 11/11). Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се у разумној мјери, увјеримо о томе да ли је финансијско пословање извршено у складу с важећим законским прописима и одобреним позицијама буџета.

Ревизија укључује испитивања и спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о усклађености пословања с важећим законским прописима. Ревизијом су обављена испитивања, тестирања и аналитичке процедуре на одобреним позицијама буџета са извршеним позицијама буџета, као и њихово евентуално прекорачење мимо планираних износа.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше независно ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења:

- *Одјељење није обезбиједило досљедно спровођење контролних активности у дијелу: обрачуна пореза на доходак за дио исплаћених накнада запосленима (138.175,34 КМ) и дио накнада за уговоре о дјелу (103.290,22 КМ); евидентирања потраживања за накнаде за боловање преко четрдесет два (42) дана; класификације накнада запосленима (32.150,00 КМ) и рефундација за породилско одсуство (1.199.674,28 КМ); као и благовремене наплате прихода осигураницима ван Брчко дистрикта БиХ.*
- *У току 2012. године нису завршене активности на доношењу стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања, као и на успостави интегралног информационог система за побољшање планирања, извршавања и евидентирања пружених здравствених услуга и размјену информација између здравствених институција којим би се унаприједио квалитет пружених услуга и рационалност у трошењу јавних средстава.*
- *Обрачун плата, додатака на плату и накнада у дијелу повећања плата здравственим радницима и здравственим сарадницима вршен је на основу одлука и одобреног буџета без постојања правног основа у Закону о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.*
- *Уговарање пружања услуга здравствене заштите са Фондом здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ у износу 4.763.176,00 КМ – примарна здравствена заштита и 9.442.506,00 – болничка здравствена заштита извршено је неблаговремено и без постојања усвојених стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања, као и без дефинисања међусобних обавеза у погледу праћења и усклађивања врсте, обима и квалитета пружених услуга са расположивим средствима Фонда.*
- *Одјељење није благовремено предузело потребне активности за имплементацију одобрених пројеката из 2010. године нити је благовремено планирало средства за оснивачки удјел за оснивање Јавне здравствене установе „Здравствени центар Брчко“.*

Мишљење с резервом

По нашем мишљењу, осим могућих ефеката напомена датих у претходном пасусу, финансијско пословање Одјељења за здравство и остале услуге у току 2012. године, у материјално значајним аспектима је било усклађено с важећом законском регулативом.

Замјеници главног ревизора
Томо Возетић, дипл. ек.

Главни ревизор
Џевида Хоџић, дипл. ек.

Божо Зимоњић, дипл. ек.

РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Извршеном ревизијом финансијског пословања Одјељења у 2012. години, констатовали смо одређене пропусте и неправилности. Ради отклањања истих, дајемо сљедеће препоруке:

Потребно је у сарадњи са Фондом здравственог осигурања завршити активности на доношењу и стандарда и норматива у пружању услуга из обавезног здравственог осигурања, увођењу интегралног информационог система за увезивање здравствених институција ради квалитетнијег планирања, пружања здравствених услуга и рационализације трошења јавних средстава.

Потребно је наставити са доградњом система интерних контрола у дијелу ажурирања постојећих и доношења неопходних подзаконских аката, утврђивања и оцјене ризика присутних у пословању, интегралног планирања, спровођења, документовања контролних активности и надзора над њиховим функционисањем.

Потребно је подзаконске акте из надлежности одјељења доносити у прописаним законским роковима ради стварања услова за досљедну примјену Закона о здравственој заштити.

Потребно је повећање плата и додатке на плату планирати и исплаћивати у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је обезбиједити ажурност у евидентирању потраживања по основу боловања преко четрдесет два (42) дана ради поузданијег исказивања остварених издатака за плате.

Потребно је, приликом исплате накнада запосленима и утврђивања пореске основице за порез на доходак, досљедно примјењивати одредбе Закона о порезу на доходак и Правилника о примјени Закона о порезу на доходак.

Потребно је иницирати допуну Инструкције о поступку набавке робе, обављању услуга и уступању радова у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу флексибилнијег дефинисања услова за тражење гаранције којим би се обезбиједило досљедно извршење уговорених обавеза.

Потребно је, приликом исплате накнада по уговорима о дјелу и утврђивања пореске основице за порез на доходак, досљедно примјењивати одредбе Закона о порезу на доходак и Правилника о примјени Закона о порезу на доходак.

Потребно је издатке за помоћ запосленима евидентирати у оквиру накнада запосленима, а рефундације привредним субјектима за накнаде за породично одсуство планирати, евидентирати и презентовати у оквиру категорије грантова којој по суштини припадају.

Ради обезбјеђења континуитета у остваривању права из здравствене заштите наведених категорија осигураника, потребно је обезбиједити њихово правовремено финансирање.

Потребно је општим актом дефинисати начин остваривања права на лијечење у иностранству, висину средстава која се финансирају из буџета, те обезбиједити да се извршење издатака признаје у периоду када је настала обавеза.

Потребно је континуирано пратити реализацију наплате потраживања, те благовремено предузимати расположиве мјере за њихову наплату, ради одржавања и развијања пословне сарадње уз побољшање благовремености и степена наплативости потраживања по основу пружених здравствених услуга.

Потребно је годишње уговоре о пружању здравствених услуга закључивати прије почетка периода на који се односе, уз уважавање обима и квалитета пружених услуга и расположивих финансијских средстава.

Потребно је у што скоријем времену завршити активности из надлежности Одјељења на доношењу стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у Брчко дистрикту БиХ, посебно имајући у виду планирано издвајање здравствених установа и успостављање нових, битно промијењених, односа између Одјељења за здравство и остале услуге, Фонда здравственог осигурања и здравствених установа.

Потребно је приликом планирања капиталних пројеката водити рачуна о постојању неопходних предуслова за њихову имплементацију, а по њиховом одобравању потребно је сачињавати оперативне планове активности са утврђеним роковима и дефинисаним носиоцима појединих активности, те обезбиједити континуиран надзор над њиховом реализацијом ради постизања ефикасности и рационалности у извршењу буџета капиталних потреба.

Потребно је средства за стицање оснивачких права у здравственим установама благовремено планирати и упоредо са активностима на њиховом оснивању.

НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ ИЗВЈЕШТАЈА О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ОДЈЕЉЕЊА ЗА ЗДРАВСТВО И ОСТАЛЕ УСЛУГЕ ЗА 2012. ГОДИНУ

1. УВОД

Ревизија финансијског пословања Одјељења за здравство и остале услуге (у даљем тексту: Одјељење) у 2012. години, обављена је на основу овлашћења датих Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" број 40/08). Ревизија је, примјеном адекватних метода ревизије, обављена у периоду децембар 2012 – јун 2013. године.

2. ОПШТИ ДИО

Функција ревидираног клијента

Одјељење за здравство и остале услуге обавља стручне, административне и остале дужности из надлежности Владе које се односе на:

- спровођење закона и прописа надлежних тијела институција БиХ и Дистрикта из области здравства и осталих услуга под надзором и упутствима градоначелника;
- заштиту здравља становништва и функционисање институција здравствене заштите у Дистрикту;
- социјалну помоћ и социјалну заштиту грађана, а посебно старих, ментално и физички хендикепираних лица као и брака, породице и дјеце;
- планирање акција које треба предузети у случају угрожености здравља грађана, као и јавних здравствених кампања;
- остале дужности из надлежности овог одјељења у складу са законом и прописима БиХ и Скупштине, или наложене од стране градоначелника.

Организациона структура

Унутрашња организација Одјељења за здравство и остале услуге је утврђена Организационим планом управе Брчко дистрикта БиХ и Организационим планом Одјељења за здравство и остале услуге, ради остваривања законитог, благовременог и економичног извршења свих послова из надлежности Одјељења, постизања потпуне запослености радника и максималног коришћења њихових квалификација и знања, потпуне одговорности запослених и ефикасног руковођења, системског унапређивања и сарадње са другим органима.

За извршење послова из дјелокруга Одјељења за здравство и остале услуге организују се пододјељења – службе:

- Јавно здравство;
- Примарна здравствена заштита;
- Болничка здравствена заштита – Општа болница Брчко;
- Социјална заштита – Центар за социјални рад;
- Служба за администрацију и статистику Одјељења;

- Служба за борачко-инвалидску заштиту и цивилне жртве рата.

Према Организационом плану Одјељења за здравство и остале услуге Брчко дистрикта БиХ број предвиђених позиција је 709 (запослених). На дан 31. 12. 2012. године Одјељење је имало 679 запослених.

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је финансијско пословање Одјељења за 2012. годину, у дијелу планирања и извршења издатака – расхода текућег буџета и буџета капиталних потреба, оцјене система интерних контрола, као и усклађености пословања са законским и другим релевантним прописима.

Циљ ревизије финансијског пословања Одјељења је да омогући ревизору да, на основу прикупљених доказа, изрази мишљење о томе да ли је финансијско пословање обављено у складу са цјелокупном законском важећом регулативом Дистрикта, као и планираним позицијама буџета. Поред тога ревизија је планирана и извршена са циљем прибављања реалног основа за оцјену да ли су предузете све мјере за намјенско трошење буџетских средстава за сврхе за које је дато овлашћење доношењем буџета, те давања препорука за даљи рад с посебним нагласком на што ефикаснију заштиту јавне имовине и економично трошење јавних средстава путем јачања интерних контрола.

Обим ревизије је утврђен интерним планским документима ревизије. С обзиром да се ревизија обавља испитивањима на бази узорака и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРЕПОРУКА РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ЗА 2011. ГОДИНУ

На основу препорука из извјештаја о обављеној ревизији финансијског пословања за 2011. годину Одјељење је донијело акциони план реализације препорука проистеклих из извјештаја, број: 05-0116ЕЛ-03/12 од 20. септембра 2012. године.

Препоруке које нису испоштоване односе се на:

- успоставу интегралног информационог система између здравствених институција Брчко дистрикта БиХ;
- усклађивање обрачуна и исплата додатака на плату (повећања) са Законом о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ;
- правилну класификацију накнада запосленима и рефундација за породилско одсуство;
- обезбјеђење континуитета у финансирању здравствене заштите за категорије осигураника које се финансирају из буџета;
- доношење оперативних планова потребних активности за реализацију капиталних пројеката и њихово благовремено и ефикасно спровођење;
- поштовање рокова трошења буџета капиталних потреба.

Препоруке које су дјелимично испоштоване односе се на:

- благовремено закључивање уговора са Фондом здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ о пружању здравствених услуга осигураницима Фонда;
- наплату потраживања из ранијег периода за болничке услуге пружене осигураницима других фондова здравственог осигурања.

Препоруке које су испоштоване односе се на:

- доношење основног пакета здравствених услуга из обавезног здравственог осигурања;
- контролу и документовање трошкова горива за моторна возила;
- дефинисање рокова и начина реализације субвенција за електричну енергију.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 Руководство и систем интерних контрола

Радам Одјељења руководи шеф Одјељења, који је као носилац извршне функције члан Владе Брчко дистрикта БиХ и задужен је за координацију рада Одјељења на спровођењу политике Дистрикта из дјелокруга Одјељења у складу са законима и упутствима градоначелника коме је директно одговоран. Пододјељењима руководе шефови пододјељења, а службама шефови служби, који непосредно организују вршење послова из дјелокруга пододјељења/службе, који дају упутства и обезбјеђују правовремено и законито обављање послова.

Интерна контрола у 2012. години спровођена је на основу Правилника о интерној контроли, број: 02-01.1-001038/10 и Одлуке о успостави система интерне контроле, број 02-000057/12 од 26. јануара 2012. године. Због обима, сложености и разноврсности дјелатности Одјељења већина контролних процедура регулисана је посебним актима и усмјерена је на конкретне активности унутар појединих пододјељења.

С обзиром да у току 2012. године нису завршене активности на доношењу стандарда и норматива у области пружања услуга из обавезног здравственог осигурања, можемо констатовати да нису успостављени адекватни критеријуми за оцјену рационалности у планирању потребних средстава, уговарању пружања здравствених услуга, као и извршавању и извјештавању о реализацији програма рада Одјељења.

Одјељење нема успостављен информатички систем којим би се на једнообразан начин извршило увезивање здравствених институција, Фонда здравственог осигурања и апотека и створили услови за планирање, анализу и ефикасну контролу по видовима здравствене заштите, категоријама осигураника, врсти и обиму пружених здравствених услуга, те издатих и реализованих љекарских рецепата.

Одјељење није успоставило адекватан систем надзора, информисања и комуникација, као дијела интерних контрола, тако да се одређене грешке у трансакцијама које су једнообразне за Одјељење појављују само у појединим одјељењима.

Пододјељење за болничку здравствену заштиту је на основу плана оквирних контрола донесеног 6. октобра 2011. године донијело програм интерних контрола – аудита за 2012. годину, именовало носиоце и рокове за извршење и извршило документовање извршених контролних активности сачињавањем извјештаја с налазима и предлозима за отклањање неправилности.

Као резултат постојећег контролног окружења, контролни поступци који су обављани на основу општих упутстава из организационог плана су формализовани и сведени на рутинске трансакције што потврђују уочени пропусти и неправилности приликом евидентирања потраживања за боловање преко четрдесет два (42) дана, обрачуна пореза на доходак на накнаде, класификација накнада запосленима и накнада за породично одсуство, кашњења у уговарању и финансирању здравствене заштите и планирању средстава за улагање у власничке удјеле.

Уочене неправилности указују да Одјељење није успоставило адекватан надзор над функционисањем прописаних контролних поступака.

Потребно је у сарадњи са Фондом здравственог осигурања завршити активности на доношењу и стандарда и норматива у пружању услуга из обавезног здравственог осигурања, увођењу интегралног информационог система за увезивање здравствених институција ради квалитетнијег планирања, пружања здравствених услуга и рационализације трошења јавних средстава.

Потребно је наставити са доградњом система интерних контрола у дијелу ажурирања постојећих и доношења неопходних подзаконских аката, утврђивања и оцјене присутних ризика у пословању, интегралног планирања, спровођења, документовања контролних активности и надзора над њиховим функционисањем.

5.2. Обављање законом утврђене дјелатности

Одјељење је, на основу члана 179 Закона о здравственој заштити у Брчко дистрикту БиХ ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" број 38/11), било у обавези да у току 2012. године припреми подзаконске акте из надлежности Владе Брчко дистрикта БиХ, као и да донесе одређене подзаконске акте из своје надлежности, који су неопходни за имплементацију поменутог закона. До завршетка ревизије Одјељење није донијело подзаконске акте неопходне за досљедну примјену Закона.

Потребно је подзаконске акте из надлежности Одјељења доносити у прописаним законским роковима ради стварања услова за досљедну примјену Закона о здравственој заштити.

5.3. Планирање и извршење текућих издатака

Укупни текући издаци Одјељења планирани су у износу од 58.191.604,83 КМ, а извршени у износу од 54.459.373,28 КМ што је за 3.732.231,55 КМ или 6,41% мање од одобреног износа.

У току 2012. године амандманима на буџет извршено је смањење планираних издатака за бруто плате и доприносе на терет послодавца за пет (5) позиција доктор специјалиста и једне (1) позиције специјалиста инжењер медицинске биохемије у укупном износу 128.192,69 КМ, док је одобрено повећање издатака за бруто плате и доприносе на терет послодавца за осам (8) извршилаца доктор медицине на болничком одјељењу за 74.899,97 КМ, реализацију пројекта

менталног здравља у БиХ за 8.200,00 КМ, грантове јавним предузећима и фондовима за 269.020,72 КМ, грантове појединцима 1.000.000,00 КМ.

Преглед планираних и остварених текућих издатака дат је у табели број 1 у прилогу Извјештаја.

5.3.1. Издаци за бруто плате и накнаде запосленима

Издаци за бруто плате и накнаде планирани су у износу од 16.498.339,76 КМ на основу 100% попуњености Организационог плана, док је извршење 14.723.350,00 КМ или 89%.

У оквиру издатака за плате садржано је повећање на име сложености послова које обављају и посебних услова рада запослених у здравству (члан 9 став 5 Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ).

Осим тога буџетом је одобрено повећање плате у висини 20% полазног основа запосленима Одјељења (здравственим радницима и сарадницима) без постојања основа у одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

Ревизијом је утврђено да Одјељење из издатака за плате није искључило потраживања од Фонда здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ за боловања преко четрдесет два (42) дана која се односе на новембар и децембар, а која се не признају у расходе периода.

Издаци за накнаде запосленима планирани су у износу од 373.981,00 КМ а остварени у износу од 254.715,35 КМ што чини 68% извршења, док су за 11% веће од остварења у истом периоду прошле године. Ревизијом је утврђено да је Одјељење на износ од 138.175,34 КМ извршило погрешан обрачун пореза на доходак тако што је из основице за порез на доходак искључен порез што је супротно члановим 8 и 12 Закона о порезу на доходак ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" број 60/10) и члановима 3 и 15 Правилника о примјени Закона о порезу на доходак, број: 02-04.1-72/11 од 16. марта 2011. године.

Потребно је повећање плата и додатке на плату планирати и исплаћивати у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је обезбиједити ажурност у евидентирању потраживања по основу боловања преко четрдесет два (42) дана ради поузданијег исказивања остварених издатака за плате.

Потребно је, приликом исплате накнада запосленима и утврђивања пореске основице за порез на доходак, досљедно примјењивати одредбе Закона о порезу на доходак и Правилника о примјени Закона о порезу на доходак.

5.3.2. Издаци за набавку материјала и ситног инвентара

Издаци за услуге набавке материјала и ситног инвентара планирани су у износу од 4.876.187,00 КМ, а остварени у износу од 4.618.574,05 КМ, или 94,7%. У структури издатака највеће ставке представљају: медицински и стоматолошки материјал 1.831.019,30 КМ, лијекови, анестетици и цитостатици 1.566.385,17 КМ, лабораторијски материјал 504.712,08 КМ и прехранбени материјал 230.999,63 КМ.

У оквиру поступака јавних набавки уочена је примјена поступака директног споразума након спроведеног отвореног поступка. Ревизијом је утврђено да је узрок настанка потребе директног

споразума несташница лијекова на тржишту, тако да одабрани понуђачи од којих, по важећој Инструкцији о поступку набавке робе, обављању услуга и уступању радова у Брчко дистрикту БиХ, није тражена гаранција за добро извршење посла, обустављају даљу испоруку по уговореним условима.

Потребно је иницирати допуну Инструкције о поступку набавке робе, обављању услуга и уступању радова у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу флексибилнијег дефинисања услова за тражење гаранције којим би се обезбиједило досљедно извршење уговорених обавеза.

5.3.3. Уговорене услуге

Издаци за уговорене услуге планирани су у износу од 5.769.473,00 КМ, а остварени у износу од 5.338.275,97 КМ, што чини 92,53% извршења, док су за 30,8% веће од остварења у 2011. години.

Уговори о дјелу за спољне сараднике у болничкој здравственој заштити реализовани су у износу од 218.897,90 КМ, а односе се на обављање консултативних и специјалистичких послова и учешћа у раду конзилијума у Општој болници Брчко дистрикта БиХ. У примарној здравственој заштити издаци за уговоре о дјелу реализовани су у износу од 44.498,72 КМ и односе се на накнаде спољним сарадницима и рад у комисијама.

Ревизијом је утврђено да је Одјељење на износ од 103.290,22 КМ извршило погрешан обрачун пореза на доходак тако што је из основице за порез на доходак искључен порез на доходак што је супротно члановим 8 и 12 Закона о порезу на доходак ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" број 60/10) и члановима 3 и 15 Правилника о примјени Закона о порезу на доходак, број: 02-04.1-72/11 од 16. марта 2011. године.

Потребно је, приликом исплате накнада по уговорима о дјелу и утврђивања пореске основице за порез на доходак, досљедно примјењивати одредбе Закона о порезу на доходак и Правилника о примјени Закона о порезу на доходак.

У оквиру уговорених услуга исказани су издаци за помоћ раднику за смрт члана уже породице у износу од 32.150,00 КМ и рефундације привредним субјектима на име накнаде за породилско одсуство у износу од 1.199.674,28 КМ. С обзиром да поменути издаци нису настали као резултат пружених услуга, него као издаци настали по основу признавања законских права из радног односа, сматрамо да исти немају карактер уговорених услуга, него издатака по основу накнада запосленим, односно грантова.

Потребно је издатке за помоћ запосленима евидентирати у оквиру накнада запосленима, а рефундације привредним субјектима за накнаде за породилско одсуство планирати, евидентирати и презентовати у оквиру категорије грантова којој по суштини припадају.

5.3.4. Грантови

Издаци за грантове планирани су у износу од 28.288.260,00 КМ, а остварени у износу од 27.683.630,15 КМ што представља извршење 97,86%. Од укупног износа на грантове појединцима односи се 19.399.609,43 КМ, непрофитним организацијама 15.000,00 КМ и субвенције Фонду здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ 8.296.020.72 КМ.

У оквиру грантова појединцима по основу Закона о социјалној заштити исплаћено је 4.367.715,00 КМ (на сталне социјалне помоћи односи се 2.039.478,00 КМ, једнократне помоћи – Фонд солидарности 200.049,00 КМ, туђу њега и помоћ 2.054.555,00 КМ и дјецу под старатељством 73.633,00 КМ).

По основу Закона о дјечјој заштити исплаћено је 10.101.538,50 КМ (дјечји додатак 9.819.015,50 КМ, матерински додатак 147.537,00 КМ и опрема за новорођенче 134.986,00 КМ).

На грантове из надлежности Службе за борачко-инвалидску заштиту реализовано је 2.322.070,93 КМ (стамбено збрињавање демобилисаних бораца 835.223,92 КМ, бенефиције за цивилне жртве рата 790.582,55 КМ, једнократна помоћ 299.000,00 КМ, издаци за војне инвалиде, рањене борце и породице, помоћ у случају смрти демобилисаног борца, протетика и ортопедска помагала 244.664,46 КМ, набавка уџбеника за дјецу погинулих и инвалида 152.000,00 КМ и остали грантови 600,00 КМ).

На име социјалног збрињавања радника који су 1992. године не својом кривицом остали без посла реализован је износ од 752.640,00 КМ (по 3.360,00 КМ за 224 подносиоца захтјева).

На име једнократне помоћи пензионерима, на основу Програма утрошка средстава који је донијела Влада Дистрикта, исплаћено је 1.155.830,00 КМ.

Одлуком о одобравању програма утрошка средстава за субвенције дијела трошкова за утрошену електричну енергију лицима у стању социјалне потребе с пребивалиштем у Брчко дистрикту БиХ за 2012. годину, број: 01.11-0575СЛ-08/12 од 9. новембра 2012. године одобрен је износ од 700.000,00 КМ, док је на основу списка који је Одјељење доставило ЈП "Комунално Брчко" д. о. о. Брчко реализован износ од 699.815,00 КМ за 10.445 корисника. Коначан рок за реализацију субвенције од стране корисника представља датум доношења одлуке за 2013. годину када ће се нереализовани износ укључити у програм за 2013. годину.

У оквиру исплаћених грантова Фонду здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ реализован је износ од 8.269.020,70 КМ од чега се 7.960.000,00 КМ односи на уплату доприноса за здравствено осигурање за које је обвезник Дистрикт: незапослена лица пријављена на Заводу за запошљавање Брчко дистрикта БиХ (7.429.200,00 КМ), ратни војни инвалиди и породице погинулих бораца, цивилне жртве рата (96.000,00 КМ) и лица у стању социјалне потребе (434.800,00). Исплата средстава извршена је једнократно у трећем кварталу. С обзиром да наведене категорије имају право на континуирану здравствену заштиту Одјељење није обезбиједило њихово благовремено финансирање.

Осим тога, на име рефундације трошкова Фонду здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ за трошкове дијализе исплаћен је износ од 40.000,00 КМ и на име трошкова трансплантације који

падају на терет Одјељења износ од 269.000,00 КМ. Ревизијом је утврђено да се износ од 269.000,00 КМ односи на услуге извршене у 2011. години, за које је Влада Брчко дистрикта БиХ дала финансијску гаранцију у 2011. години. С обзиром да су расходи настали у 2011. години нарушен је модификовани акруални основ у презентацији финансијских извјештаја у дијелу неблаговременог признавања расхода. Наведено лијечење у иностранству извршено је на основу Одлуке Владе Брчко дистрикта БиХ, на основу предлога Одјељења и уз претходно мишљење љекарске комисије. Одобравање се врши од случаја до случаја, без познавања висине потребних средстава и постојања ограничења висине средстава, што у случају наставка тренда раста ове групе обољења у ближој будућности може угрозити стабилност пословања Одјељења.

Ради обезбјеђења континуитета у остваривању права из здравствене заштите наведених категорија осигураника, потребно је обезбиједити њихово правовремено финансирање.

Потребно је општим актом дефинисати начин остваривања права на лијечење у иностранству, висину средстава која се финансирају из буџета, те обезбиједити да се извршење издатака признаје у периоду када је настала обавеза.

5.4. Остварење прихода Одјељења

Планирани приходи Одјељења за 2012. годину износе 15.436.748,00 КМ, а остварени 18.773.332,90 КМ, од чега се на приходе од здравствених услуга пружених осигураницима ФЗО Дистрикта (примарна и болничка заштита) односи 16.642.976,65 КМ, приходе од партиципација у примарној здравственој заштити 274.184,40 КМ, приходе од партиципација у болничкој здравственој заштити 109.799,70 КМ, приходе од пружања здравствених услуга лицима која нису осигураници Фонда здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ 900.619,42 КМ, приходе од услуга јавног здравства 286.873,41 КМ, непланиране донације 541.646,83 КМ и остале приходе 17.232,49 КМ.

Детаљан преглед прихода по врстама дат је у табели број 2 у прилогу Извјештаја.

Приходи од пружања услуга болничке здравствене заштите корисницима ван Дистрикта планирани су у износу од 350.000,00 КМ, а остварени у износу од 483.746,00 КМ.

Приходи се, највећим дијелом, односе на услуге које се пружају осигураницима из РС с подручја општина Шамац и Пелагићево на основу уговора између Одјељења и Фонда здравственог осигурања РС Бања Лука. Пружени обим услуга у 2012. години износи 288.835,24 КМ. Ревизијом је утврђено да потраживања од Фонда здравственог осигурања Бања Лука на дан 31. 12. 2012. године износе 483.320,83 КМ, а обухватају потраживања из 2012. и дио из 2011. године.

Због неблаговременог плаћања извршених услуга Одјељење је у току 2012. године наставило са покретањем мјера за наплату потраживања (опомене, опомене пред тужбу, и предлог тужбе), што је резултирало бољом наплатом и већим остварењем прихода од обима текућих услуга.

Потребно је континуирано пратити реализацију наплате потраживања, те благовремено предузимати расположиве мјере за њихову наплату, ради одржавања и

развијања пословне сарадње уз побољшање благовремености и степенa наплативости потраживања по основу пружених здравствених услуга.

С обзиром да Одјељење није благовремено закључило годишњи уговор о пружању услуга здравствене заштите са Фондом здравственог осигурања Брчко дистрикта БиХ за 2012. годину, пружање услуга у периоду 1. јануар – 31. март 2012. године вршено је под истим условима на основу анекса на уговор за 2011. годину, који је закључен 4. јануара 2012. године, док је за период 1. април – 30. јун 2012. године потписан анекс број 2 на уговор о пружању услуга здравствене заштите у 2011. години који је закључен 31. марта 2012. године.

Првог јула 2012. године закључен је уговор о пружању услуга здравствене заштите за период 1. јул – 31. децембар 2012. године, на основу одлуке о утврђивању основа, критеријума и стандарда за уговарање здравствене заштите са Одјељењем за здравство и остале услуге Брчко дистрикта БиХ донесених од стране Управног одбора Фонда 27. маја 2010. године, Одлуке о продужењу примјене Одлуке о утврђивању основа, критеријума и стандарда за уговарање здравствене заштите са Одјељењем за здравство и остале услуге Владе Брчко дистрикта БиХ, број: 015-180/7-42/11 од 4. јула 2011. године и Финансијског плана Фонда за 2012. годину. Уговором су дефинисани обим и врста појединих услуга здравствене заштите **без постојања унапријед утврђених стандарда и норматива**, као и начин фактурисања у износу 1/6 планираних полугодишњих средстава мјесечно, без обзира на обим извршења услуга од стране Одјељења за здравство и остале услуге и расположивости финансијских средстава у Фонду за ове намјене.

Потребно је годишње уговоре о пружању здравствених услуга закључивати прије почетка периода на који се односе, уз уважавање обима и квалитета пружених услуга и расположивих финансијских средстава.

Потребно је у што скоријем времену завршити активности из надлежности Одјељења на доношењу стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања у Брчко дистрикту БиХ, посебно имајући у виду планирано издвајање здравствених установа и успостављање нових, битно промијењених, односа између Одјељења за здравство и остале услуга, Фонда здравственог осигурања и здравствених установа.

5.5. Планирање и извршење капиталног буџета

Капитални издаци у периоду 2010–2012. година планирани су у износу од 7.457.581,21 КМ. До 2012. године реализовани су у износу од 1.385.413,75 КМ, а у 2012. години су остварени у износу од 1.832.313,13 КМ, што укупно чини 43,15% извршења.

Капитални издаци за 2012. годину планирани су у износу од 5.821.688,81 КМ, а реализовани у износу од 1.255.995,17 КМ, што чини 21,57% извршења и односе се на набавку СР уређаја 149.444,10 КМ, набавку санитетског возила 37.375,96 КМ, медицинске опреме за општу болницу 116.082,21 КМ и рачунарске опреме 6.130,24 КМ.

Преглед планираних и остварених капиталних издатака дат је у табели број 3 у прилогу Извјештаја.

Низак степен извршења пројеката указује на неефикасност и пропусте у планирању као и благовременом покретању активности неопходних за реализацију сложенијих пројеката. Као резултат остали су нереализовани значајни пројекти одобрени буџетом за 2010. годину (2511 – Медицинска и лабораторијска опрема 89.077,91 КМ, 2512 – Додатна средства за дигитализацију 200.000,00 КМ и 2514 – Информатичка опрема 293.280,69 КМ).

У 2012. години Одјељење није планирало средства потребна за реализацију Одлуке Скупштине Брчко дистрикта БиХ о оснивању Јавне здравствене установе „Здравствени центар Брчко“ у износу од 2.000,00 КМ.

На захтјев лица овлашћеног за заступање Јавне здравствене установе „Здравствени центар Брчко“ у поступку уписа установе у судски регистар Одјељење је извршило уплату 2.000,00 КМ на име оснивачког капитала, без постојања планиране позиције у капиталном буџету. Одјељење је припремило амандман на буџет за 2012. годину за одобравање наведене позиције, али исти није реализован с обзиром да од момента реализације до краја године нису вршене измјене буџета за 2012. годину.

Потребно је приликом планирања капиталних пројеката водити рачуна о постојању неопходних предуслова за њихову имплементацију, а по њиховом одобравању потребно је сачињавати оперативне планове активности са утврђеним роковима и дефинисаним носиоцима појединих активности, те обезбиједити континуиран надзор над њиховом реализацијом ради постизања ефикасности и рационалности у извршењу буџета капиталних потреба.

Потребно је средства за стицање оснивачких права у здравственим установама благовремено планирати, упоредо са активностима на њиховом оснивању.

6. КОМЕНТАР

Одјељење се у остављеном року изјаснило на Нацрт извјештаја о ревизији финансијског пословања у 2012. години, дописом број: 05-1002АН-03/13 од 31. јула 2013. године.

Одјељење је генерално прихватило све налазе и препоруке ревизије финансијског пословања у 2012. години. Образложења објективних узрока настанка уочених недостатака и неправилности, као и обавјештења о извршењу њиховог отклањања у 2013. години нису имала утицаја на квалификације дате у нацрту извјештаја и коначног мишљења о усклађености финансијског пословања у 2012. години са поменутом важећом законском регулативом.

Тим за ревизију

Божо Зимоњић, дипл. ек.

Сафет Нишић, дипл. ек.

7 . ПРИЛОЗИ ИЗВЈЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ

Табела број 1. Преглед планираних и остварених текућих издатака у 2012. години

Екон. код	Назив економског кода	Остварено 2011. г.	План буџета 2012. г.	Прерас-подјела	Ребаланс	Одобрени буџет	Извршење 2012. г.	Индекс %	
								9/8	9/2
0	1	2	3	4	7	8	9	10	11
	Плате и накнаде трошкова запослених	14.732.503,11	16.544.482,76	0,00	-46.143,00	16.498.339,76	14.723.350,88	89,24	99,94
611100	Бруто плате и накнаде	14.502.950,55	16.175.601,76	0,00	-51.243,00	16.124.358,76	14.468.635,53	89,73	99,76
611200	Накнаде запосленим	229.552,56	368.881,00	0,00	5.100,00	373.981,00	254.715,35	68,11	110,96
612100	Доприноси на терет послодавца	411.114,35	647.024,07	0,00	-2.049,72	644.974,35	432.452,30	67,05	105,19
613000	Издаци за материјал и услуге	11.043.948,53	12.888.630,00	-131.700,00	3.100,00	12.760.030,00	11.619.939,95	91,07	105,22
613100	Путни трошкови	121.027,80	91.950,00	29.000,00	1.000,00	121.950,00	104.117,14	85,38	86,03
613200	Издаци за енергију	835.663,20	863.000,00	-28.900,00	0,00	834.100,00	552.975,74	66,30	66,17
613300	Издаци за комуналне услуге	297.191,31	323.065,00	48.500,00	0,00	371.565,00	337.632,30	90,87	113,61
613400	Набавка материјала и сит. инвен.	5.072.138,56	5.177.887,00	-303.200,00	1.500,00	4.876.187,00	4.618.574,05	94,72	91,06
613500	Издаци за услуге превоза и горива	180.882,97	149.350,00	77.000,00	0,00	226.350,00	206.167,16	91,08	113,98
613700	Издаци за текуће одржавање	365.148,87	458.350,00	3.720,00	0,00	462.070,00	369.438,30	79,95	101,17
613800	Издаци за осиг., банк. услуге и услуге п. п.	90.061,69	101.620,00	-3.285,00	0,00	98.335,00	92.759,29	94,33	103,00
613900	Уговорене услуге	4.081.834,13	5.723.408,00	45.465,00	600,00	5.769.473,00	5.338.275,97	92,53	130,78
	Грантови	28.088.289,97	26.887.540,00	131.700,00	1.269.020,72	28.288.260,72	27.683.630,15	97,86	98,56
614200	Грантови појединцима	19.912.881,97	18.872.540,00	-137.320,72	1.269.020,72	20.004.240,00	19.399.609,43	96,98	97,42
614300	Грантови непрофитним организацијама	38.500,00	15.000,00	0,00	0,00	15.000,00	15.000,00	100,00	38,96
614400	Грантови ФЗО	8.136.908,00	8.000.000,00	269.020,72	0,00	8.269.020,72	8.269.020,72	100,00	101,62
	Укупно текући издаци	54.275.855,96	56.967.676,83	0,00	1.223.928,00	58.191.604,83	54.459.373,28	93,59	100,34

Табела број 2. Преглед остварених прихода Одјељења у 2012. години

Врста прихода		Остварено 2011.	План 2012.	Остварено 2012.	Индекс 5/2	Индекс 5/3
0	1	2	3	4	5	6
722135	Остале административне таксе	290,00	800,00	335,00	115,5	41,9
722136	Административне таксе на утврђивање испуњености услова у погледу простора, кадра и медицинско-техничке опреме здравствене установе	914,00	450,00	1.105,00	120,9	245,6
722598	Накнада за коришћење општекорисних функција шума	120,81	0,00	0,00	0,0	
722641	Прих. од здрав. услуга пружених корисницима ван Дистрикта – болничка здравствена заштита	416.038,60	350.000,00	483.746,00	116,3	138,2
722642	Приходи од здравствених услуга – партиципација – болничка здравствена заштита	116.335,25	120.000,00	109.799,70	94,4	91,5
722643	Приходи од здр. услуга пружених лицима која немају осигурање – болничка здравствена заштита	249.881,55	280.000,00	248.295,45	99,4	88,7
722644	Приходи од услуга јавног здравства	291.795,47	330.000,00	286.873,41	98,3	86,9
722645	Приходи од здр. услуга пружених осигураницима ФЗО Дистрикта – примарна здр. заштита	4.460.812,76	4.900.000,00	5.626.722,49	126,1	114,8
722646	Приходи од здравствених услуга – партиципација – примарна здравствена заштита	270.464,15	276.700,00	274.184,40	101,4	99,1
722647	Приходи од здр. услуга пружених лицима која немају осигурање – примарна здрав. заштита	173.296,83	245.600,00	168.577,97	97,3	68,6
722649	Приходи од здр. услуга пружених осигураницима ФЗО Дистрикта – болничка здр. заштита	9.697.643,30	8.800.000,00	11.016.254,16	113,6	125,2
722671	Прих. од издавања увјерења о пословној способности	530,00	400,00	330,00	62,3	82,5
722674	Приходи по основу имплементације споразума о измирењу ентитетских обавеза	307.795,02	102.598,00	0,00	0,0	0,0
722751	Примљене намјенске донације непланиране у буџету	22.850,80	0,00	541.646,83	2.370,4	
722791	Остале непланиране уплате	2.801,39	0,00	4.767,64	170,2	
723119	Новчане казне за прекршаје које су регистроване у регистру НК	40,00	0,00	0,00	0,0	
732117	Примљени домаћи грантови од осталих	32.572,31	30.200,00	10.694,85	32,8	35,4
	Укупни приходи	16.044.182,24	15.436.748,00	18.773.332,90	117,0	121,6

Табела број 3. Преглед планираних и остварених капиталних издатака у 2012. години

Редни број	Година одобрења	Планирано	Извршено до 2012. г.	Извршено 2012. г.	% извршења	
					2012. г.	Укупно
1	2010.	1.500.000,00	534.355,12	288.158,98	19,21%	54,83%
2	2011.	1.500.000,00	534.355,12	288.158,98	19,21%	54,83%
3	2012.	5.821.688,81	0,00	1.255.995,17	21,57%	21,57%
Укупно 2010–2012.		7.457.581,21	1.385.413,75	1.832.313,13	24,57%	43,15%